

**ФЪТ ФРУМОС, ОТ СЪЛЗА
РОДЕН
РУМЪНСКА НАРОДНА
ПРИКАЗКА**

chitanka.info

В далечно царство, в богато господарство някога си цар царувал и господарувал. Всичко имало в неговите обширни владения: и воители безстрашни, и мъдри сановници, и сръчни занаятчии, и трудолюбиви люде. В хазната — делви с жълтици, с драгоценни камъни, в раклите златоткани дрехи, кожуси от скъпи кожи, тънки копринени ризи; хамбарите — пълни с жито, зимниците — с вино многолетно; по ливадите пасели коне тънконоги и овце виторози — всичко му било в изобилие!

И все пак не било весело в двореца, защото тяхна царска милост били безчелядни. Затова царят все стоял мълчалив и мрачен, а ако си отвори устата, то за да сгълчи царицата. Веднъж ѝ се скарал повече от друг път, че още не му е родила чедо, а тя, горката, се захлупила да плаче от мъка и обида. Като плачела така горчиво, една едра сълза протекла до устните ѝ, тя я глътнала и тозчас понесла.

Минали девет месеца и ето че царицата родила момче белолико, със златиста косичка — едро, хубаво. Засмял се царят за пръв път от толкова време. И тръгнала веселба в царските градини: постлали дълги месали, наредили на тях печено месо и златна мамалига, вино се лее, песен се пее — глъч до седмото небе.

Майката дала на детето си името Фът Фрумос, от сълза роден.

Расло момчето, порасло стройно като горски бор; всеки се чудел на хубостта му, а когато станало вече на години, такава сила добило, че никой не смеел да излезе насреща му.

Един ден Фът Фрумос отишъл при царевия ковач. Заръчал му:

— Извади от хранилището всичкото желязо, изкови ми яка тояга.

Майсторът донесъл желязо, колкото му се сторило, че стига за една тояга. Удрял, ковал — изковал желязна тояга, каквато двамина мъже с мъка могат да носят.

Заметнал царевият син тоягата във вишно небе, разцепила тя облаците и се устремила надолу. Той я причакал с кутрето. Тя се ударила, преполовила се. Не останал доволен Фът Фрумос, сгълчал ковача:

— Каква пръчка си ми направил?! Нищо не струва. Ти май си поикономисал от желязото?

Ковачът се засрамил, отишъл в хранилището, събрал всичкото желязо, що имало там. Ковал, правил, струвал измайсторил накрай една желязна тояга, десет мъже с мъка да я носят. А Фът Фрумос, от

сълза роден, я заметнал чак до чардака на месечината. На връщане я пресрещнал с кутрето си. Тя се ударила, отскочила, побила се три лакти в земята, ала не се строшила. Доволен, царевият син я нарамил, сбогувал се с родителите си и тръгнал по широкия свят злото да наказва, силата си да показва.

Много земя избродил, много царства прекосил, какви ли чудеса не видял, пък и сам той най-големи правел. И върви Фът Фрумос, а пред него лети славата му.

Една вечер дошъл до брега на голямо синьо море. Гледа на сред морето, огрян от пълноликата месечина, един остров, обрасъл в тучна зеленина, сред която се вишела беломраморна кула. От прозорците ѝ се леел светлик и се стелел над заспалите вълни като сребърна черга.

А край брега — златна лодка. Скочил в нея Фът Фрумос и я подкарал към кулата. Като се изкачил по мраморните стъпала, намерил се в една просторна стая, цялата осветена със стотици светилници. На средата около богата трапеза били насядали тамошният цар и неговите боляри.

Щом видял нечакания гост, царят скочил на нозе и викнал:

— Добре дошъл, Фът Фрумос, непобедими юнако! Много приказки за твоята хубост и сила сме слушали, почети нашата честна трапеза!

Седнали да пируват и сбируват. Гледа нашият юнак всички ядат в златни паници, пият вино в златни чаши, ала невесел им е пирът — мълчат царят и болярите и от време на време тайничко си въздишат. Запитал:

— Царю честити, защо сте тъй омърлушени? Сякаш не на весел пир сте се събрали, ами на помен?

— Ох, драги гостенино — отвърнал царят тъжовно, — Горана, горската напаст, е нападнала царството ни и прави хиляди пакости; където стъпи кракът ѝ, трева не никне, камъните на прах стрива, селищата затрива, добитъка на людете мори. Излязох на война срещу нея — само най-добрите си войници погубих. За да не провали царщината ми, поисках мир. И ето, наложи ми тя тежко задължение: при всяка пълна месечина трябва да ѝ давам по едно новородено мъжко дете. Давах, давах, дойде ред и на първородния ми син. Днес ще долети да си вземе своята кръвна дан. Затова сме тъй угрижени.

— Не тъгувайте, не се страхувайте — ще ви отърва от това зло. Да не ми е името Фът Фрумос, ако не ви отърва.

— Ох! — провикнал се царят, стоплен от светла надежда. — Ако сториш това юначество, вечно ще те славословя и ще те имам за повече от брат.

Докато така се разговаряли, ето че настъпило среднощ. Изведнъж се чул далечен страшен шум. Всички наскачали от уплаха, а Фът Фрумос се притаил в един тъмен ъгъл зад някакво високо цвете.

Понесена на вихрени крила, с образ сбърчен — сякаш скала от лих ручей проядена, — коси като клечки, очи, бликащи пламъци и паст, пълна с два реда зъби, подобни на воденични камъни, долетяла с див вой Горана, горската напаст.

Болярите изпопадали на земята, покрили си главите да не гледат това страшилище. Пък Фът Фрумос, без да се мае и колебае, прихванал Горана изотзад и с всичка сила я напъхал в един каменен кутел, натъпкал я вътре и опасал кутела отгоре със седем железни синджира, да не може да излезе.

Завила Горана, заблъскала се като мечка в клетка, ама синджирите били здрави — не я пускали. Изнесли я навън да не им пречи на веселбата, а те седнали пак да пируват, сега вече с широко сърце. По някое време един погледнал през прозореца и що да види — вдигат се в морето две вълни като две планини. Струпали се пируващите да гадаят каква ще да е тази работа. Взрели се по-добре и съпикасали между двете пенещи се планини онова чудо-чудовище, диво-дивище. Като не могла да се измъкне от каменния капан, Горана, горската напаст, се изтърколила в морето и сега, седнала в кутела, разсичала водата с яките си ръчища. Дорде людете се усетят, тя изплувала до брега и като разоравала земята, събаряла дървета и скали по пътя си, скрила се в нощната тъма.

Пирувал, що пирувал Фът Фрумос, а когато забелила зората, метнал на рамо железната си тояга и тръгнал по още прясната диря на пакостницата. Вървял, що вървял — цяла седмица през планини и долини, през поля и гори, накрай достигнал до една просторна градина, цяла осеяна с най-различни цветя. Насред нея — златен дворец. На стъпалата пред вратата от ковано злато седи мома с чудна хубост и везе копринена риза. Като дочула стъпките на Фът Фрумос, вдигнала глава и го погледнала със сините си като морето очи: лицето

й тозчас грейнало от радост голяма — познала го. Станала, поклонила му се доземи и изрекла:

— Добре дошъл, Фът Фрумос! Знаех, че ще дойдеш да ме освободиш от робията, след като изпреда, изтъка, ушия и извеза сватбената ти риза. Тъй са ми предсказали звездите: на тебе съм обречена и наречена да ти бъда вярна до гроб жена. Ризата ти вече е комай готова. Време беше и ти да се явиш.

Фът Фрумос я попитал:

— Коя си ти, ненагледна хубавице, гдето ми говориш тия сладки думи?

— Аз съм слугиня, клета робиня на Горана, горската напаст. Черен ми беше светът в тая златна клетка и само мисълта за теб ме крепеше да не сложа сама край на мъките. Хайде да бягаме от това проклето място, дорде не те е подушила онази поразия Горана, горската напаст, че е много люта. Ще те убие, а тогава и аз няма да те преживея.

— Не се боя аз от Горана, девойко, и не съм дошъл в тия пуцинаци с тебе да се сватосвам, ами нея да диря. Трябва да я премахна и да отърва света от това зло. Кажи ми къде е?

— Почакай, юначе! Преди да се биеш с нея, ще те науча как да я победиш. Видиш ли тези две бурета от двете страни на вратата? В онова, дето е отляво, има само — чиста водица — а в дясното — вълшебна, що дава десеторна сила. Когато Горана се бие е някой свой враг и усети умора, ще рече: „Чакай да пийнем водица, да се разхладим!“ И тя пие от вълшебната вода, нова сила добива, а врагът ѝ пие обикновена вода и — нищо. Затова тя всекиго надвива. Пък ти размени сега местата на буретата, че нека тя да пие от обикновената, а ти — от силната!

Фът Фрумос направил така. Сетне се провикнал с гръмовен глас:

— Излез, излез, Горано, горска напаст нечестива! Дошъл е Фът Фрумос с тебе да се бие, тебе да убие, да отърве света от твоята злост!

Дочула го Горана и такава ярост я обзела, че силите ѝ се удесеторили. Напънала се, скъсала синджирите и се измъкнала от кутела. Дотичала като бясна хала и изревала:

— Аха, само месо при мен дошло! Ела ми насреща, юначе, честен бой да се бием, силата ти да премеря! Че нощес ти ме издебна

подло изотзад и само така можа да ми надвиеш. Ала сега — дръж се!... Ще ти го върна тъпкано.

Сграбчили се двамата, сбили се не на живот, а на смърт. Земята затреперила, дърветата налягали, вдигнала се пушилка до възбог; от страховития шум всичко живо се изпокрило и затаило, сякаш иде краят на света.

Били се, били. Горана прехванала Фът Фрумос през пояса и го заметнала до облаците. Паднал юнакът, до глезени потънал в земята. Измъкнал се и на свой ред грабнал страшилището, та го побил до колене в земята.

— Чакай — рекла Горана — да пийнем водица, да се поразхладим.

Спрели битката да си поемат дъх. Тя надигнала бурето с простата вода, а Фът Фрумос изпил вълшебната и усетил начаса как умората му изчезнала и силата му се удесеторила. Та като стегнал Горана в яките си ръце, вдигнал я над главата си и я тръшнал с такава сила, че я побил до шия в земята. Дорде тя се съвземе, той грабнал желязната тояга, па — прас! прас! — разтрошил ѝ костите.

А през всичкото това време хубавицата следяла със затаен дъх лютата битка и се молела за победата на своя избраник. Като видяла края на мъчителката си, спуснала се, обвила с две ръце шията на юнака и тихо заплакала с радостни сълзи. Сетне го хванала за ръка и го развела из двореца, където Горана била натрупала несметни богатства — и злато, и сребро, и драгоценни камъни, и златоткани одежди... много нещо, от цял свят нагробено.

От конюшната извели три коня. На единия се качила момата, втория яхнал Фът Фрумос, а третия, натоварен с най-скъпо имане, взели на повод.

Тръгнали през едни гъсти гори, прехвърлили стръмни планини, прегазили буйни реки, накрай стигнали до царщината на родителите на юнака. Те се зарадвали до немай-къде, че синът им се връща здрав и читав и води невяста-хубавица с най-богата прикя. Сторили сватба за чудо и приказ — в царските градини наредили дълги трапези с ядене и пиене, колкото ти коремът побира. Цяла седмица народът ял и пил и се веселил и накрай нищо не платил.

И аз бях там, печено агне ядох, тригодишно вино пих и тази приказка за вас под езика си скрих.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.